

Б Ю Л Е Т Е Н Ї

— Т. П. ОУН у В. Б. —

Ч. 2 /1974/

Рік XVI

Зміст цього числа:

1/ 12 Прикмет Характеру Українського Революціонера	Ст: 2
2/ В. 15-ту річницю смерті Провідника С. Бандери.....	ст. 3
3/ П. Міхновський — основоположник Українського Націоналізму, ст,	9
4/ Вшанування Пам"яті Провідника.....	ст, 11
5/ До подій в Україні і наших завдань.....	ст, 11
6/ Важливий документ з концтаборів в СРСР.....	ст, 14
7/ Як належить заховуватися.....	ст, 15
8/ Колись і сьогодні.....	ст, 17
9/ Ситуація у Великій Британії і наша дія.....	ст, 19
10/ Цьогорічні табори СМ у Великій Британії.....	ст, 21
11/ Осторога перед дією ворога.....	ст, 22
12/ Різні справи.....	ст. 22

-----:-----

"Україна прагне за такими, що ні від чого не відрікаються і ні перед ким не виправдуються. Маємо силу силенню людей, які, сказавши добре слово про Україну, негайно роблять три реверанси в бік Росії... Вони можуть мати талант, багато працювати і принести багато корисного для України. Але українську зиму розтоплять не вони... Українське відродження потребує людей нової якості, аристократів духу... Під прапором націоналізму /в значенні "патріотизму"/ відбувається національно-визвольний рух в цілому світі — найзначніше явище сучасності... Доки будемо вважати лашкою поняття, яке цілий світ вживає в позитивному значенні; яке більша половина людства вважає своїм прапором... Треба зовсім втратити почуття гумору, щоб після того всього на повному серйозі відрікатись від так званого "українського буржуазного націоналізму".

Валентин Мороз, із "Серед Снігів"

-----:-----

=====

1974

Квітень-Жовтень

1974

=====

12 ПРИКЛАДІ ХАРАКТЕРУ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛІСТА

/Продовження/

8/ Витривалий - це значить, що він завжди бореться завзято і витривало. Він знає, що без витривалості, доведеної аж до впертості, немає перемоги.

9/ Зрівноважений - це значить, що він у всіх випадках життя задержує повну рівновагу духа. Життя українського націоналіста повне трудів, перешкод і небезпек. Щоб їх побороти, щоб опанувати положення і зібрати сили до удару в відповідне місце, треба насамперед опанувати себе. Тому український націоналіст у підпільї й у твердому бою, в окопах і в тюрмі, в тріумфі чи на ступнях кибичів, завжди зрівноважений, завжди однаково спокійний, гордий і усміхнений. Вміє по лицарськи перемогати і по героїськи втратити.

10/ Точний - це значить, що він завжди придержується точности в житті, аж до дрібниць.

11/ Здоровий - це значить, що він хоче бути здоровим. Він хоче, щоб ціле молоде українське покоління було здорове. Україна потребує сильних і здорових тілом і духом синів. Тому він в міру можливостей вправляє та поширює руханку і спорт, не нищить свого здоров'я вживанням отрут, - не п'є і не курить, - ні гуляючи життям. В українського націоналіста Велика Ідея в серці, вогонь революційного духа в грудях, міцні й гнучкі м'язи, сталеві нерви, швидкий соколиний зір і слух та твердий п'ястук.

12/ Обережний - це значить, що він завжди суворо придержується усіх засад конспірації.

-----:-----

"Ми свідомі того, що наша визвольна боротьба входить в свій найважчий період. На великому священному шляху визвольної боротьби поневоленого народу бувають дні тріумфу і занепаду і не нам узалежувати наші дії від майбутньої розв'язки. Ми, як діюче народне покоління, слов'яємо свій почесний обов'язок незалежно від того чи нам дадуть за це терновий чи лавровий вінок. Ми віримо в силу і воскресіння України і знаємо, що своїми ділами наближаємо день національного і соціального визволення. Коли б ми знали то на нашій крові і ділах зродяться чергові борці, що почате діло поведуть далі, так як ми продовжуємо труд і працю наших батьків. А втім, ми знаємо і віримо, що день нашої перемоги вже не далекий."

З "Деклярації Проводу ОУН", травень, 1945.

"Нам жертви не впали даремно, бо з нашої крові виростуть ті, хто докінчить наше діло".

Іван Гонта

Наша політика - це боротьба.
Наша мета - Українська Самостійна Соборна Держава.
Наша сила - в нас сами! Наша сила - в нашому народі!
Наша сила - в нашій великій, невмірущій революційній ідеї свободи! Ширить її, ведіть її - до перемоги!

.....:.....

В 15-ТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ ПРОВІДНИКА СТЕПАНА БАНДЕРИ

В дні 15-го жовтня 1974 року українська громадськість вшановуватиме світлу пам'ять Провідника Степана Бандери в 15-ту річницю його героїської смерти з руки московсько-більшевицького скритовбивці. Ця сумна річниця дозволить нам пригадати собі ще раз життєвий шлях Провідника ім'я якого стало символом боротьби українського народу за державність в половині 20-го століття, а рівночасно відсвіжити у своїй пам'яті весь той шлях ОУН, яким вона пройшла у змаганнях проти польських, гітлерівсько-німецьких і московсько-більшевицьких окупантів від 1929 року по сьогоднішні дні. Роблячи це, наша увага повернеться до ще ранішого періоду боротьби українського народу, до періоду УВО та інших самостійницьких сил, які діяли в Україні підчас і після формального закінчення Визвольних Змагань 1917-1921 років..

В усьому цьому нам присвічуватиме одна лише думка, одно лише бажання. Віддаючи шану Людині, яка довгими десятиліттями була в авангарді боротьби українського народу за державність, ми постарасмося вчуватися ще раз у ці ідеї, які були промотором життя Провідника Степана Бандери й зачерпнути із них духової наснаги для наших теперішніх змагань в Україні та поза нею. Частину цього передаватимемо молодшим поколінням, що якраз тепер виходять на арену боротьби.

Провідник Степан Бандера народився 1-го січня 1909 року в Угринові Старому. До гімназії ходив у Стрию і в ній належав до юнацького гуртка УВО. В 1929 році вступив у члени ОУН і займався кольпортажем підпільної літератури із закордону до Галичини. Два роки пізніше став членом Кривої Екзекутиви ОУН та обіймає пост Референта Пропаганди. В червні 1933 року Степан Бандера обіймає пост Кривого Провідника ОУН. На новому пості він розвиває дуже активну діяльність, допроваджуючи до фактичного злиття УВО з ОУН, закріплюючи організаційну структуру підпільної організації, переводить організаційні та військові вишколи членства та установає бойову референтуру ОУН на чолі з Романом Шухевичем.

Степан Бандера пробув на становищі Крайового Провідника ОУН дуже короткий час, бо всього півтора року. Але за цей час ОУН провела ряд сильних бойових і пропагандивних акцій, які відбулися широким відгомном в Україні й за кордоном. На протипольському відтинку виконаними стали відомі атентати на куратора Гадомського і міністра Перацького. На протибільшевицькому відтинку проведено атентат на московського консула у Львові й на редакцію більшевицької газети "Праця". Зліквідовано в цьому часі конфідентів Бачинського і Бабія. Польська поліція заарештувала Степана Бандеру 14-го червня 1934 року й по довго тривалому слідстві на суді у Варшаві проти нього і 11 товаришів засудили Провідника на кару смерти. Цей присуд винесено у січні 1936 року. У травні того самого року відбувся другий процес у Львові, на якому Степана Бандеру засудили знову на кару смерти. На основі амнестії польська влада замінила вирок смерти на досмертну в'язницю.

Своє ув'язнення проводив Степан Бандера у в'язницях Свенти Кшиж, Вронках і Берестю, часто у строгій ізоляції від інших в'язнів. В цих тюрмах він провів 3 голодівки по 9-ть днів, 13 і 16 днів,

Вийшовши на волю у наслідок польсько-німецької війни, Степан Бандера предістався до Львова, де зголосився до диспозиції організаційним чинникам. У Львові були тоді більшовики. Зі Львова він перейшов на Словаччину, а відтак почерез Відень та інші міста предістався до Кракова та включився у працю тамошньої сітки ОУН. ОУН переживала тоді важку внутрішню кризу, спричинену опортуністичною політикою супроти гітлерівської Німеччини, яку вів полк. А. Мельник та

покликаний ним Провід, і підсилювану фактом перебування у цьому Проводі осіб, до котрих багато провідних членів із Краю мали глибокі та дуже серйозні застереження. Як бувший Провідник КЕ ОУН, Степан Бандера старався довести всі ці справи до відома полк. А. Мельника і вплинути на зміни в напрямі покращання внутрішніх відносин та принципів дальшої політики і боротьби ОУН. Але полк. А. Мельник не прийняв цих справ до відома. В лютому 1940 року створено Революційний Провід ОУН на чолі якого став Степан Бандера. Цей Провід підготував і перевів на весні 1941 року II Великий Збір ОУН, на якому Степан Бандера став одностанно обраний Головою Проводу ОУН.

Як попередньо, так і тепер, обнявши провід ОУН, Степан Бандера розгорнув широку і кипучу діяльність як по лінії скріплення і дальшої розбудови організаційної мережі в Україні так і в напрямі підготовки Організації до німецько-російської війни. В ділянці військовій і пропагандивній підготовлювано Похідні Групи ОУН та зорганізовано в порозумінні з прихильними німецькими військовими кругами Український Леґіон. За ініціативою революційної ОУН створено консолідаційний Український Національний Комітет, до якого ввійшли майже всі угруповання за винятком мельниківців.

У дні 22 червня 1941 року вибухла німецько-російська війна. Прорвавши російський фронт, німецькі війська посувалися швидким темпом вперед. Попереду цих військ, разом із ними, або позаду їх посувалися в глиб України Похідні Групи ОУН. Одна така група дійшла до Львова і в дні 30-го Червня проголосила Акт Відновлення Української Державности. Новідавшись про цей несподіваний виступ українців, Гітлер доручив зліквідувати цей "заговор українських самостійників". Таким чином Степан Бандера став в "язнем німців і таким перебув до грудня 1944 року. У німецьких в'язницях і концтаборах перебув також Перший Заступник Голови Проводу ОУН і Голова Тимчасового Українського Державного Правління Ярослав Стецько та ряд інших провідних членів ОУН. В Україні розгорнулася у міжчасі важка війна ОУН-УПА проти німецьких і російських імперіялістів, яка doprowadила до заснування АБН і УГВР.

Степан Бандера, Ярослав Стецько та інші вийшли на волю в грудні 1944 року. Звільняючи їх, німці надіялися приєднати цим шляхом до себе ОУН і УПА як союзників проти Москви. Але Степан Бандера відкинув цю пропозицію і на співпрацю з німцями не пішов.

В лютому 1945 року в Україні відбулася Ширна Нарада Проводу ОУН, яку потрактовано як частину Великого Збору ОУН. Ця Нарада Обрала Бюро Проводу ОУН у складі Степан Бандера, Ярослав Стецько і Роман Шухевич. Цей вибір підтвердила I Конференція ЗЧ ОУН в 1947 році, і тоді Степан Бандера став знову Головою Проводу всієї ОУН, приймаючи активну участь в боротьбі проти большевицької Москви.

В 1948 році в ЗЧ ОУН витворилася опозиція, якій Степан Бандера протиставився в площині ідейній, організаційній і політичній. Того ж року за його апробатою представники ЗЧ ОУН увійшли до УНР, щоб сконсолідувати політичну діяльність української еміграції. Але два роки пізніше Провід ЗЧ ОУН рішив вийти з УНР, бо вона не давала моральної підтримки революційній боротьбі, а діючи з паритетної бази намагалася узурпувати право репрезентувати весь нарід в імені фактивних у великій мірі партій. Щоби полагодити конфлікт із опозицією, яка згрупувалася докруги ЗП УГВР, в квітні 1948 року Степан Бандера запропонував Миколі Лебедеві перебрати головство Проводу ОУН і сформувати його з участю опозиції, з чого Лебідь вже в липні зрезигнував, передавши Провід ОУН назад в руки Степана Бандери. Однак, діяльність опозиції не припинювалася. Щоб таки втихомирити її, в грудні 1950 року Степан Бандера уступив з головства у Проводі ЗЧ ОУН, вказуючи цим на безпідставність закидів опозиції про його ніби диктаторські амбі-

ції. В цьому то часі він хотів перейти в Україну, а в міжчасі виконував функції як член Проводу ЗЧ ОУН, що діяв спочатку під керівництвом Степана Ленкавського, а від квітня 1951 року під керівництвом Ярослав Стецька. Коли опозиція вперто поширювала, що ОУН в Україні перейшла з націоналістичних позицій на соціалістичні і те саме мають зробити ЗЧ ОУН, Степан Бандера рішив радикальним потягненням заставити Крайову ОУН виразно визначити ідейно-політичні позиції, щоб унеможливити дальшу спекуляцію "краєвими позиціями" і підшивати неокомунізм під фірму ОУН. Дня 22 серпня 1952 року він уступив з посту Голови Проводу всієї ОУН. Але це уступлення не було прийняте ніякою компетентною установою і Степан Бандера залишився Провідником всієї ОУН аж до своєї смерті. В травні 1954 року IV Конференція ЗЧ ОУН обрала його поновко Головою Проводу ЗЧ ОУН. В лютому 1954 року прийшло до розриву з новою опозицією, що наростала в ЗЧ ОУН від 1953 року, коли то підступна гра московської агентури намагалася впровадити в дію на відтинку ЗЧ ОУН "Колегію Уповноважених" з Левом Ребетом у проводі. В 1955 році відбулася V Конференція ЗЧ ОУН, яка впорядкувала відносини в нутрі ЗЧ ОУН і поновно обрала Степана Бандеру Головою Проводу ЗЧ ОУН.

Не зважаючи на всі ці перебої внутрішнього порядку, постійної нагінки ворога та несприятливих зовнішніх відносин, Степан Бандера був завжди бадьорий, життєдайний і працьовитий. В цьому часі заіснували також великі зміни в СРСР. Сталін помер, в концтаборах розгорталась хвиля повстань, влада в СРСР перейшла із рук одного диктатора в руки кліки під назвою "колективного керівництва", а відтак знову в руки одного диктатора. Центр руху спротиву із концтаборів переносився поновно на українські землі. На обріях зарисовувався широкий рух спротиву, що намагався діяти методами легальности, а в терені зачали з'являтися перші твори "захальної" літератури. Все це провадило до широким можливостей боротьби для ОУН. Всім цим питанням Степан Бандера присвячував особливу увагу. В розгарі тієї праці спіткала його підступно скритовбивча рука Москви, і в половині дня 15-го жовтня 1959 року Степан Бандера замкнув свої очі на віки. Скритовбивник виявився в листопаді 1961 року та, розкривши закуліси вбивства, був поставлений перед німецький суд і засуджений на 8 років тюремного ув'язнення.

Головне значіння Степана Бандери для українського визвольного руху в тому, що він зумів у різних обставинах знаходити спосіб і методи ведення ідеологічної, політичної і збройної боротьби.

Найзамітнішими у житті Степана Бандери є три етапи його дії на високих і найвищих становищах в ОУН. Перший етап - це роки 1933 і 1934 на становищі Крайового Провідника ОУН на ЗУЗ, перерваний довголітнім ув'язненням у польських тюрмах. Другий етап - це роки 1940 і 1941 на становищі Голови Проводу ОУН з осідком на еміграції, але в безпосереднім сусідстві до українських земель, який перервався німецьким концентраційним табором. Третій етапом являються роки 1945-1959 на становищі Голови Проводу всієї ОУН і на становищі Голови Проводу ЗЧ ОУН з осідком у Німеччині, відгородженої від України половою сателітних держав, на теренах котрих перебували московські війська і діяла широкого та глибоко запущена сітка московської агентури, що являлася також керівником агентурних відділів цих держав.

В усіх цих трьох етапах Степанови Бандері притаманне головне наставлення у тому напрямі, аби в кожних обставинах боротьби організувати збройні кадри ОУН без огляду на те чи українські революціонери знаходяться на власній землі, чи вони є в сусідніх до України теренах, а чи вони віддалені від України на тисячі кілометрів. Революційна організація мусить мати збройні кадри - такою була провідна ідея Степана Бандери впродовж цілого його життя, не зважаючи на те, що він сам, як і Симон Петлюра, ніколи в жодній регулярній армії не слу-

жив. Власне, Петлюра, Коновалець, Чупринка і Бандера мали в тому випадку спільне наставлення і не зважаючи на великі труднощі в поодиноких етапах боротьби, вони завжди знаходили способи для організування збройних кадрів.

Щоб уможливити належний розвиток всіх ділянок праці революційної організації, Степан Бандера старався вплинути на струнку структуру побудови Організації в Краю вже в першому етапі своєї діяльності на становищі Провідника КЕ ОУН. На нараді з Головою Проводу ОУН полк. Євгеном Коновальцем і членами Проводу в половині 1933 року в Празі, він вносить пропозицію підпорядкувати кадри УВО Проводові ОУН як боєвий реферат тієї Організації. Його пропозиція була прийнята нарадою Проводу ОУН і згодом існуючий дуалізм революційного руху в Краю фактично припинився. Це мало великий вплив на розвиток всіх ділянок праці. Він позначився особливо на бойових акціях, які під керівництвом Степана Бандери проходили справно й прецизно. На час діяльності Степана Бандери як Провідника КЕ ОУН припадає зміна організаційної тактики що до збройних виступів. Перед тим ці виступи в своїй переважній формі мали характер експропріаційних нападів. Це під рукою соти. Головінського існувала спеціальна "Летюча Бригада", якої завданням були протипольські бойові акції, головно екси. Степан Бандера організує більше число замкнених для себе збройних груп і кладе особливий наголос на політичні збройні виступи і підготовку народу до ширшої збройної боротьби.

У роки війни 1940-41 Степан Бандера ставить максимальні вимоги до визвольного руху і відкидає всяку орієнтацію на чужі сили. З уваги на те приходить до конфлікту з полк. А. Мельником. Щоб забезпечити одноцілість руху й надати йому динамічної сили, Степан Бандера вважає конечно потрібним позбутися з рядів Організації елементів, які у своїй настанові показали виразними мінімалістами. З найближчими однодумцями він переводить внутрішню перебудову Організації революційним шляхом. Щоправда, частина членства залишилася на позиціях, витворених по смерті полк. Євгена Коновальця, але весь революційний актив станув по стороні Степана Бандери і взявся до наполегливої праці підготувати збройну боротьбу проти Москви, що мала бути веденою в часі німецько-російської війни. Лише завдяки тій великій настанові школення кадрів, що відбулася за відносно короткий час, нова війна не заскочила нас неприємними. Ми мали значні кадри вишколених членів Організації, поділені на три Похідні Групи з точним призначенням до праці в Краю. Були також визначені керівні центральні органи для праці в столицях України Львові і Києві і врешті зорганізовано Дружини Українських Націоналістів при німецькому війську, що при сприятливих обставинах повинні були стати зав'язком української армії. Таким чином у другому етапі діяльності Степана Бандери відзначаються особливо виразно два моменти притаманні його праці в попереднього етапу, а саме: він змагає до правного уконститування одностороннього Проводу ОУН і наполегливо працює над вишколом збройних кадрів, готових кожнораз до безпосередньої боротьби з ворогом. Всі інші ділянки організаційної роботи, такі як внутрішня політика, пропаганда й зовнішньо-політична діяльність, являються допоміжними чинниками у визвольній боротьбі.

Подібну стабілізацію Організації передусім на відтинку ВЧ ОУН переводить Степан Бандера в третьому періоді своєї діяльності, зокрема в роках 1953-1955. За попередніх років цього періоду, коли українська еміграція перейшла два великі зрушення мас /хаос повального відпливу на чужину, а потім переселення у різні країни/ він клав великий натиск на те, щоб у цих схаотизованих відносинах розбудувати й закріпити на соборницьких засадах міцну організаційну сітку в усіх чужих країнах як основу для всякої політичної дії і

співпраці з українським підпіллям. Хоч внутрішня опозиція абсорбувала з середини і перешкоджала творчим ініціативам, заслугою Степана Бандери було втримання в політичній однородності масової організації і збереження її в революційній готовості. Він робив це навіть коштом свого становища, резигнуючи з головства в Проводі ЗЧ ОУН і підпорядковуючи себе йому. Якраз цей легальний Провід ЗЧ ОУН він старався в кожних умовах утвердити як авторитетне тіло, яке жодна стороння чи внутрішня сила не могла б підважити. Внаслідок його наполегливої праці він остаточно збудував цей сильний авторитет. Коли в 1953 році IV Конференція ЗЧ ОУН обирає Степана Бандеру Головою Проводу ЗЧ ОУН, він з того становища зумів очистити Організацію від деструктивних сил та з новою завзятістю віддатися розбудові організаційного й політичного життя в усіх країнах поселення українців і підготовці збройних кадрів до служби в Краю. Вишколювані Організацією бойові групи були збройним раменем революційної Організації, вони становили напрямку цю основу, яка надавала характер і забезпечувала успіх визвольній боротьбі в найтяжчих обставинах.

Практична революційно-визвольна діяльність знаходила своє обґрунтування у його теоретичних працях. Щоправда, ми не маємо друкованих статей, писаних Степаном Бандерою у першому етапі його діяльності. З того часу залишився нам лише урядовий опис польської прокуратури, оформлений на основі довготривалого слідства і архіву Сеника у понад стосторінковій акті оскарження за вбивство Перацького, а також заяви Степана Бандери, висловлені на судових процесах у Варшаві і Львові, які в обкресному вигляді пропускала польська цензура у наших львівських часописах. З другого етапу маємо Постанови III Великого Збору ОУН, зміст яких був приготовлюваний під безпосереднім керівництвом Степана Бандери як Голови Революційного Проводу, і інструкції під назвою "Боротьба і діяльність ОУН під час війни", що мала характер практичних вказівок для всіх членів ОУН, які повертали в Україну до боротьби й праці. В третьому етапі своєї діяльності Степан Бандера опублікував багато матеріалів на теми ідеологічні, політичні, організаційні, що з'являлися під власним чи прибраним прізвищем у журналі "Визвольна Політика", в журналі "Сурма", в журналі "Визвольний Шлях", у журналі "Вісник ООЧСУ" і на сторінках таких газет як "Трибуна", "Український Самостійник", "Шлях Перемоги", "Гомін України", або в окремих випусках БУП. До найважливіших із них треба зарахувати "Лист до Членів ОУН" із 1953 року та "Перспективи Української Національної Революції", що появилася друком 1958 року як вишкільний матеріал для членства ОУН. Дуже важливою є довша праця Степана Бандери на тему "Українська національно-визвольна революція, а не лише протирежимний резистанс".

Від довшого часу Степан Бандера застановлявся поважно над скликанням IV Великого Збору ОУН, але того задуму вже не міг здійснити.

Багатьом українцям важко було освідомити собі безпосередні причини вбивства Степана Бандери. Вістки з підсоветської України були в цьому часі дуже обмежені. Деякі люди повірили, що під натиском московських репресій за життя Сталіна і того ніби лібералізаційного процесу, що мав заіснувати під зладом Хрущова визвольна боротьба в Україні за УССД припинилася. Цю версію підхоплювали зокрема такі фракційні відламки ОУН як "двійкарі" та "мельниківці". Отже, -- чому в таких ніби обставинах большевицька Москва потребувала нарахати себе на наслідки такого вбивства?

Відповідь на це питання з'явилася щойно в другій половині 60-тих років, коли на Захід продісталися перші незаперечні відомості про відродження руху спротиву в Україні та про нові репресії большевицької Москви супроти українського народу.

Сьогодні вже зовсім ясно чому большевицька Москва вбила Степана Бандеру в 1959 році. Спостерігаючи майже нестримний зріст визвольної боротьби в Україні і на теренах інших поневолених народів і знаючи, звідки походить ідейно-політичне підложжя тієї боротьби та її керівництво, вона постановила знищити фізично того, хто був духовим символом тієї боротьби та її ідейним провідником.

Задум Москви у фізичному знищенні Провідника Степана Бандери вдався. Натомість невдалася спроба приховати вбивника й наказодавців, не вдалося Москві приховати головного мотиву того злочину. Все це вийшло на верх, поширилося у світі і широкою хвилею відбилося в Україні. Навіть сам вбивник не видержав докорів сумління, втік на Захід, здався у руки німців, став перед суд і прийняв цю мінімальну кару, яку йому присуджено. Не вдалося Москві розброїти ОУН та припинити боротьби. На місце впавшого Провідника прийшли інші люди, які повели ОУН властивим шляхом дальшої боротьби. Вони зреалізували один із започаткованих починів Степана Бандери - підготували, скликали й провели IV Великий Збір ОУН, який поряdkував правний стан в ОУН, оновив ідеологічні принципи, розширив і поглибив програму державного будівництва, обрав нового Голову Проводу ОУН в особі Ярослава Стецька, і направив Організацію на дальший шлях змагань.

Але, не зважаючи на все те, смерть Степана Бандери в жовтні 1959 року стала найбільшою національною втратою для українського народу на сучасному етапі боротьби. Степан Бандера займав особливе місце в українському народі. Тарас Шевченко став для народу пробудителем його душі. Степан Бандера був символом уже свідомої волі народу і керівником його збройної боротьби.

Життєвий шлях Степана Бандери сповнений глибокою любов'ю до українського народу, постійною працею в УВО і ОУН ще від гімназійних років, довгими періодами тюремного страждання, необчисленою гризотою спричиненою поневінкою "незрячих братів", і глибокою вірою в перемогу нашої національної Справи. Вшановуючи сьогодні його світлу пам'ять у 15-ті роковини героїської смерті, не забуваймо про всі його думки, погляди, діла і чини. Він був Провідником ОУН, він став символом української визвольної боротьби і як символ перебуває надалі між нами.

Клонючи свої голови перед могилою покійного Провідника, вzywаємо Всевишнього лише про одне - про те, щоб подав сил нашому народові визволитись з неволі й невгнutoї витривалості в тягу боротьби. Бо перемога українського народу над його поневолювачем, - большевицькою Москвою, - буде найкраще й найповніше вшанування світлої пам'яті Провідника Степана Бандери!

-----:-----

"Найбільше часу й енергії я вкладав у своєму студентському періоді в революційну національно-визвольну діяльність. Вона полонувала мене щораз більше, відсуваючи на другий план навіть завершення студій. Виростаючи від дитинства в атмосфері українського патріотизму й змагань за державну самостійність України, я вже в гімназійному періоді шукав і знаходив контакт з українським підпільним, національно-визвольним рухом, який у тому часі організувала й очолювала на ЗУЗ революційна УВО".

Із споминів Провідника Степана Бандери.

-----:-----

МИКОЛА МІХНОВСЬКИЙ

Основноположник Українського Націоналізму

В місяці травні 1974 року українська громадськість у вільному світі вшанувала світлу пам'ять великого сина України й основоположника українського націоналізму як державно-політичного руху .. Миколу Івановича Міхновського.

Микола Міхновський народився 1873 року в селі Турівці, Прилуцького повіту на Полтавщині. Від наймолодших років він любувався в українських народних та історичних піснях і думах, їх записував і вивчав напам'ять. В шкільних роках він зачитувався у творах Тараса Шевченка та інших українських поетів і письменників, і від них черпав перші основи свого пізніше невгнутаго патріотизму до України та волі до його праці на полі боротьби за УССР.

Середню освіту осягнув він у Прилуцькій гімназії, а університетську освіту здобув у Києві. По фаху був він правником.

В історію визвольної боротьби українського народу вписався Микола Міхновський зокрема тим, що був організатором самостійницьких сил України для боротьби проти москoфільства і московського поневолення України та автором багатьох праць, які розвивали перші підвалини під новітній український націоналістично-визвольний рух.

Свою діяльність на цьому полі розпочав Микола Міхновський ще у Прилуцькій гімназії, де він заснував першу в Україні націоналістичну організацію - Українську Студентську Громаду, яка стала матір'ю подібних Громад в інших середніх школах підмосковської України. Згодом він став основоположником Брацтва Тарасівців і Тарасівської Громади, Револьюційної Української Партії і Української Народньої Партії, які стояли на позиціях українського самостійництва та розгортали боротьбу проти російських імперіалістів.

Під час Визвольних Змагань 1917-1920 років Микола Міхновський був ініціатором створення Української Центральної Ради, а відтак приймав активну участь в організації українського війська. За цю діяльність на військовому полі був переслідуваний чужими і своїми, а вкінці засланий на Румунський Фронт, з якого повернув фізично знищеним.

Микола Міхновський був людиною глибокого політичного змислу, сильної віри в українську національну справу й глибокої любови до свого українського народу. Він став автором багатьох матеріалів на ідеологічні та суспільно-політичні теми, в яких викладав позиції молодого на ті часи українського націоналізму. Всіма порухами своєї душі і волі він намагався відірвати Україну від Москви, щоб вона стала самостійною державою. Він писав, що "державна самостійність єсть голозна умова існування нації, а державна суверенність єсть національним ідеалом у сфері міжнаціональних відносин". Він рішуче поборює теорію Карла Маркса про класові інтереси та їх підметність в суспільному житті. На їх місце він висував ідею солідарности класу у боротьбі за права і державність українського народу. Про евентуальне братерство українського народу з російським він писав: "Нехай учені розпитують, хто кому був родичем. Ображене почуття нації і кривда цілого народу гидують визнанням моральних зв'язків з російською нацією", бо "коли б навіть було доведено, що ми тільки різнородність російської нації, то і тоді нелюдські відносини росіян освячують нашу до їх ненависть і наше моральне право вбити напасника, обороняючись від насильства". Він був безпощадним критиком опортунізму тої частини нашого народу, яка вислугувалася російським

чи польським національним інтересам. Велику надію покладав він на молодші покоління, які "мужньо підносять прапори боротьби за самостійну Україну". На прапорі тієї боротьби він виکارбував такі слова: "Одна, єдина, нероздільна, вільна, самостійна Україна від Кавкпат аж по Кавказ".

За найбільше нещастя українського народу він уважав брак глибокого націоналізму серед широкого загалу. "Націоналізм, -- писав Микола Міхновський, -- велетенська й непоборна сила... під могутнім натиском якої ламаються непереможні... кайдани, розпадаються великі імперії і з'являються та приходять до історичного життя нові народи, що до цього часу несли спокійно свої рабські обов'язки супроти чужинців-переможців. Націоналізм єднає, координує сили, же не до боротьби, запалює фанатизмом поневолені нації в їхній боротьбі за свободу. Українська нація, -- наголошував Міхновський, -- мусить йти цим самим шляхом, як і поневолені народи Заходу". А коли йшла мова про соціальну справедливість, правопорядок і господарсько-економічний добробут народу як цілості чи поодиноких його прошарків, станів чи клас, то він підкресляв, що "треба бути державно незалежною нацією, треба не бути рабом, треба бути паном себе і своєї долі, щоб влаштуватися у своїй державі, на своїй території по своїй впадоби".

Микола Міхновський згинув трагічно ранком 3-го травня, 1924 року, в Києві, куди він повернув після довшого перебування на Кубанщині. Цю його передчасну смерть спричинило московське ТПУ, яке переслідувало Міхновського від майже першого дня його приїзду до Києва. Він згинув у часі одного із найбільших лихоліть, що навістило Україну в 20-тих роках біжучого століття. Але в цьому лихолітті, яке з'їдало патріотів типу Міхновського, виростала дальша сила нашого народу. Прапор самостійності України, піднятий Міхновським ще напочатку 1890 років, взяв у свої сильні руки сл. п. д-р Дмитро Донцов, Симон Петлюра, Євген Коновалець, а згодом Степан Бандера, Роман Шухевич. Під цю пору найвидатнішими носіями цього прапору являються Нескорені під символічним проводом Валентина Мороза чи Юрка Шухевича. На місце БТ, РУП і УНП прийшли УВО, ОУН і УПА. Пропаговані Миколою Міхновським ідеї націоналізму і самостійності стали поширені й поглиблені пізнішими теоретиками і борцями. Вони здобули велику перемогу на внутрішньому українському відтинку, витиснувши звідтам всякі намули федералізму та інтернаціоналізму. Коли ці поняття ще існують сьогодні в Україні, то лише заради московського багнета. Українська людина стала повноцільною одиницею із глибоким усвідомленням свого кровного, територіального, мовного, історичного і духового "я", властивого усім розвиненим націям у світі. Не зважаючи на труднощі, українська нація є на шляху до перемоги, а постать Миколи Міхновського не залишає її на тому шляху вставання і боротьби. Надії Миколи Міхновського на нові українські покоління сповняються.

Перебуваючи сьогодні на далекій чужині вчуваймося і ми в цю стихію, яка вивела Міхновського ще за дуже молодих років на своє чоло і зробила його своїм речником на протязі майже трьох повних декад. Не відчужуймося від України, не втікаймо від української пісні, мови, традицій, поезії, не забуваймо про історію нашого поневоленого, але нескореного народу. Про це повинні пам'ятати впершу чергу ті, що являються членами і юнацтвом ОУН. На вас лежить величезна відповідальність перед Богом і народом за всю спадщину Міхновського та його послідовників.

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ПРОВІДНИКА

Перед кількома днями ТП нашого терену випустив окрему інструкцію для Проводів клітин і членства, в якій відведено окремий розділ вшануванню світлої пам'яті Провідника Степана Бандери у 15-ти ліття його героїської смерті.

Згідно з тією інструкцією, центрального /чи теренового/ характеру імпреза має відбутися в Ноттінггамі в найближчу неділю до дати смерті Провідника. В цій імпрезі учасниками з поза Ноттінггаму зможуть бути лише організаційні та громадські представники. Треба докласти заходів, щоб на тій імпрезі заступленими були всі головні наші центральні проводи також.

Терен у загальному повинен вшанувати пам'ять Провідника окремими і громадними імпрезами чи зібраннями. Організаційна сітка в цілому віддає поклін Провідникові на окремих святкових сходинах.

В підготовці відзначення пам'яті Провідника увагу звертати на це, аби імпрези не ставали popisом для інших, але щоб вони були присвячені таки Провідникові. Підготовка змісту імпрез та форми переведення - це найважливіші справи, над котрими уважно застановитися. В дні 15-го жовтня весь терен повинен бути у жалобі, без забав і розваг, але в сконцентруванні уваги на постаті Провідника, дотеперішній боротьбі, теперішньому стані в Україні, викогам і завданням майбутнього. Бо занадто важкий час проходимо зокрема під теперішню пору, аби стільки уваги присвячувати лише розвазі, як це буває зараз по громадах, а так мало журитися Батьківщиною.

Інструкція ТП повинна бути виконана з максимальною підготовкою в кожному відношенні. Робити підготовку розважно, розумно, в дусі віддання найкращого й найсердечнішого респекту Людині, яка посвятила Україні все своє життя!

-----:-----

ДО ПОДІЙ В УКРАЇНІ І НАШИХ ЗАВДАНЬ

Вже третій рік під ряд наша преса переповнена інформаціями про боротьбу, арешти й переслідування в Україні. Розпочата у 1972 році хвиля московського терору в Україні продовжується по сьогоднішні дні. Арешти, таємні судові розправи, вивози до робіт на Сибірі, чистки шкільного та університетського персоналів, редакцій газет і журналів, партійного, адміністративного апаратів продовжуються без перерви. Велика нагінка ЦК КПСС на партійні кадри в Україні прибрала також дуже гострих форм, не дивлячись на те, що під цю пору головні партійні пости в Україні обсажені переважно особами, що є відомі із своєї услужливості Москві.

Але найвищий московський цинізм та жорстокість проявляються на відтинку тих осіб, які виявили себе перед режимом своїми відкритими виступами в обороні національних прав українського народу. Засудивши їх на довгі роки ув'язнення, московсько-большевицькі сагани знущаються тепер над ними без будь якого огляду на гуманність. Валентин Мороз, Євген Сверстюк, Святослав Караванський, Юрко Нухевич, Леонід Плюш і інші - це головні об'єкти московського садизму під цю пору. У протиставленні цьому садизмові Валентин розпочав 1-го липня голодівку. Своему синові він переказав, що "мабуть йому прийдеться вмерти тепер, аби інші могли жити". Коли в половині липня його дружина прибула до Владівірської тюрми на ві-

двідини; то тюремні власті не впустили її до чоловіка, а при цьому заявили, що вони не визнають домагання Мороза й не перевезуть його до концтабору. З цього висновок, що Москва відсепарувала Мороза на час голодівки від зовнішнього світу.

Вістка про голодівку Мороза зрушила українські громади у вільному світі до чергових зовнішніх акцій. Початок цьому подіала група молоді в Канаді на чолі з Андрієм Бандерою. Ця група провела найсерйознішу голодівку під московською амбасадю в Оттаві, а сам Андрій Бандера видержав на голодовій стійці повних 16 днів. За Канадою пішла Велика Британія, де в часі від 5-го до 15-го серпня дві групи провели п'ятиденні голодові стійки під московською амбасадю в Лондоні. Цим слідом пішла частина молоді в Бельгії, в Німеччині і в ЗСА. На цьому терені одноденні голодові маніфестації відбулися на Парасівці під час вишкільного і виховно-відпочинкового таборів, в Ноттінгхамі, Пітерборов та в ряді інших громад. В Лондоні розгорнуто перманентні виступи демонстрантів у зв'язку з побутом "Вольшого", які тривали від 12-го червня до 20-го липня у вівторки та суботи, а коли Большой відлетів до Москви ці виступи відбуваються кожного вівторка і суботи під будинком московського консульства в Лондоні. Вдалі зовнішні виступи відбулися уже в Рочдейлі, Антоні, Брандфорд, Волвергемптоні, Блякберні, Едінбурзі, Дарбі, про які вже наспіли інформації.

Президія Комітету Оборони Українських Політичних В'язнів у СССР вислала до британського Міністерства Зовнішніх Справ довгий меморандум про теперішні переслідування в підсоветській Україні, на що одержала назагал позитивну і дещо обіцяючу відповідь. Рада СТВ-у зверталася коротким листом до прем'єра Гаролда Вілсона у справі В. Мороза, на який наспіла відповідь також. До прем'єра Вілсона звертався лондонський Комітет Оборони Політичних В'язнів і перша група голодуючих, на що наспіли відповіді. Ця група вислала довгі телеграми до папи Павла VI і до голови Англіканської Церкви. Комітет випустив до сьогодні біля 250,000 різних друків для поширення в терені і розгортає листовну акцію на відтинку парламентаристів, професур, культурних діячів і преси. Багато цих матеріалів пішли у терен і стали вже поширені. В терені проведено День Українського Політв'язня.

Про дальші пляни й завдання на цьому відтинку писав ми у своїй інструкції із 6-го серпня. Ці пляни дуже широкі, а завдання надзвичайно важні. Не повтараючи всього того в нашому "Бюлетені", ми все таки хочемо наголосити бодай деякі найважливіші аспекти у наших заходах і дії.

Кожний член, юнак і симпатик ОУН жіночого чи мужеського роду і кожна свідомо українська людина мусять пам'ятати, що від ширини, послідовності і сили наших дій та акцій по лінії оборони українських політичних в'язнів залежатиме не лише доля, але і життя багатьох українських політичних в'язнів. Так треба розуміти цю справу і в цей спосіб вияснювати це питання своїм невігласам і чужинцям-обивателям. Москва боїться публичної opinio світу, перед тією opinioю скриває свої ексцеси на відтинку поневолених народів, а тому нашим першим і найважливішим завданням є цю opinio у світі зрушувати, а відомі акти терору й переслідувань поширювати. Не важне для нас зараз, чи про нашу роботу пише вся британська преса, важне, щоб ми поширювали інформації, діяли, реагували. Прийде час, що заговорить також преса. Зрештою, багато корисних і правдивих матеріалів з'явилося дотепер у головній британській пресі, журналах, а також в окремих книжкових виданнях. Це також частинна заслуга нашої роботи на зовнішньому відтинку й наших акцій.

Кожню, навіть найменшу річ, робім так уважно і серйозно, немов би від цього залежало майбутнє нашого народу. Коли йдемо на голодівку, то це мусить бути голодівка. В часі поважних демонстративних виступів не личить жартувати, сміятися, вправлятися у акробатику, ставати на голову тощо. Цим ми лише осмішуємо себе і показуємо, що якщо нам про щось розходить, то хіба про зовнішню персональну рекляму. Такими методами нам може вдатися якась справа лише один раз. Але коли преса завважить, що ми блебуємо, що якщо другим разом у нас будуть навіть серйозні спроби, то це вже не багато допоможе. Ми мусимо бути серйозні, послідовні і дедиковані у всіх наших починах чи заходах по лінії оборони політичних в'язнів.

Не може зраджуватися чи розчаровуватися настановою британської преси, радія чи телевізії. Натомість треба використати всю свою силу в тому напрямі, аби це переломати.

Робити всюди заходи залучення до акцій всіх наших людей і всю нашу народжену на чужині молодь. Під акціями розуміємо не лише демонстрації, але всі форми організованої дії на зовнішньому полі.

Повертаючись ще раз до акцій в Канаді, варто відмітити, що виступ голодуючих в Оттаві оцінила дуже позитивно вся тамошня громада. На знак солідарності із ними та для підкріплення в дії на місці приїздили найвищі тамошні церковні достойники і світські провідники. На нашому терені голодівкові стійки були морально піддержані речниками СУБ-у, СУМ-у, ОБВУ, речниками нашого націоналістичного руху та угруповання УНР. Натомість лондонські церковні круги поставились до голодуючих пасивно.

Пасивно поставилась до тієї справи і частина нашого юнацтва та провідного активу. Всі ті, що держали стійки голодуючих на протязі десяти днів, буди зорганізовані із таборовиків на Тарасівці. З терену, пошлю заклику, не зголосився ніхто. Мабуть тому, бо, як пише невідомий автор у своєму творі "Сто пісень калині", -

Ви не ходили під конвоєм,
А я ходжу...Немов сліпий...
А я не ворог вам, не ворог,
Щоб ворон
Кров із живого з мене пив.
Ви не валялися по тюрмах,
А ж за пів року - три пройшов!

Людина, що не зазнала переслідувань, або вже забула про них, важко відчувати потребу до чину, важко зректись на кілька днів вигідного ліжка в хаті, важко "знизитися" до демонстранта.

Але час ще не втік, ще не проминув. Ми мусимо продовжувати нашу дію аж до переможного кінця!

Згадувана powyще інструкція ТП і дотичні справі обіжні письма Комітету Оборони Українських Політичних В'язнів у ССРСР мають стати підставою для накреслення завдань і плянів дії всіх організаційних клітин і всіх льокальних Комітетів Оборони Політичних В'язнів. Ні одна листівка чи матеріал не може лежати без використання. Використання повинні бути всі петиції. Відвідати треба всіх послів парламенту по наших громадах.

Бувають випадки, де льокальні уряди /Управи міст/, або поліцейні чинники ставлять перешкоди в організуванні публичних виступів і в поширюванні листівок. Найчастіше це буває у тих містах, де в поблизу знаходяться фабрики, що виконують контрактні роботи для ССРСР. З усіх таких випадків списувати точні протоколи й надсилати

їх до Президії центрального Комітету Оборони Українських Політичних В'язнів у ССРСР. У випадку потреби цей Комітет інтерв'юватиме у Міністерстві Внутрішніх Справ.

-----:-----

ВАЖЛИВИЙ ДОКУМЕНТ З КОНЦТАБОРІВ В ССРСР

На сторінках "Української Думки" із 25-го липня опубліковано текст листа групи політичних в'язнів з України, Прибалтики і Кавказу, які перебувають у Мордовських концтаборах. Цей лист був написаний політв'язнями до Ради Національностей Верховної Ради ССРСР, а його копію надіслано до ООН.

Порівнюючи існуючу в ССРСР дійсність з конституційними заложеннями, автори листа стверджують, що всупереч конституційному правопорядку, вся влада в ССРСР спочиває на практиці в руках КПРС, яка діє всьому державному апараті. Користуючись партійною структурою суворого підпорядкування "комуністичних загонів" союзних республік московському центрові, ця московська компартія звела на нівець усі ознаки будь якого суверенітету "союзних республік. Маючи монополію влади в ССРСР, КПРС іде непохитно шляхом прискореного злиття всіх неросійських народів із російським. Будь який спротив цим заходам суворо карається. Цьому насильницькому процесі всесторонньої русифікації "союзних республік" ніхто із росіян не противиться. Автори листа домагаються державности національних мов у союзних республіках, культурної автономії для всіх національних меншин, що проживають поза кордонами національних республік, розширення суверенних прав національних республік із правом на безпосередні зв'язи зі світом у площині культурній, політичній та економічній, відновлення республіканських військових формацій, повернення національним республікам права організації господарчо-економічного життя, відновлення повноти влади державним органам національних республік.

Цей документ підписали дев'ять українців, між якими знаходиться прізвище Левка Лук'яненка, правника, заарештованого КГБ в 1960 році під закидом "пропагування ідей української незалежності" та за організування "нелегальних націоналістичних організацій". Він був засуджений на кару смерті, що замінено на 15 років ув'язнення.

Важливість цього документу дуже велика. Поперше, він виявляє в реалістичний спосіб шляхи і методи, при допомозі яких більшовицька Москва здійснює плян повної русифікації всіх народів, що знаходяться у сьогоdnішньому ССРСР, а відтак, користуючись писаною конституцією, висуває домагання, які дозволили б цим народам відвоювати бодай частину своїх національних прав, включно із правом на національний принцип організації війська.

Глибших і дальших коментувань цього документу хіба не потрібно, бо кожній політично виробленій людині хіба ясно про що саме розкопється авторам цього документу.

УНІС поширила цей документ у перекладі на англійську мову на британську й закордонну пресу.

Особливу увагу треба звернути на це місце у документі, де говориться, що "історія радянських місць ув'язнення політичних противників не знає випадку засудження людей російської національності, які боролися за відокремлення Росії від ССРСР". Бо як відомо, російські дисидентські круги, включно із видаленим закордон А. Со-

лженіцтвом, хоча змагаються за лібералізацію панівної в СРСР імперіальної системи, то не протестують проти насильницької русифікації і не змагають до усамотійнення РРФСР. Це теж знаменитий політичний усім тим західним кругам, які переконують, що російський нарід повсюдний на рівні з українським якоюсь ніби міжнародною конуністичною мафією.

Цей документ повинен бути використовуваний нами в усіх потребах діяльності на зовнішньому відтинку.

-----:-----

На виховно-вишкільні теми

ЯК НАЛЕЖИТЬ ЗАХОВУВАТИСЯ

ОУН - це організація, що має за основну мету боротьбу за визволення українського народу, побудову й закріплення суверенної самостійної держави. Це можливе лише при допомозі визвольної боротьби, а тому ОУН приготував український нарід до всенародної революції, до остаточного і вирішного чину, який має розвалити московську імперію і на її руїні збудувати українську державу.

Річ природна, що московські вожді на Кремлі уважають українських націоналістів за найбільших своїх ворогів і вживають усіх засобів для їх знищення. Підступні вбивства провідників української визвольної боротьби - це найкращі й найбільш промовисті докази того. Та не тільки самих провідників вони знищують. Москва розправляєсь жорстоко зі всіма українськими націоналістами-революціонерами, яких вона розкриє і зловить у свої руки.

Тому українські націоналісти мусять бути надзвичайно чулі на цю справу та обережні у своїй праці, житті і в боротьбі. Окупанти української землі вишколюють і вдержують величезний апарат КДБ і розгортають величезну пропагандивну акцію, спрямовану проти ОУН, її членства, і проти веденої ОУН боротьби. Тому членство ОУН мусять постійно вишколюватися і вдосконалювати свою працю, щоб могли видержати найдовше на фронті боротьби.

Від першого дня свого існування Провід ОУН відводив цій справі дуже багато уваги. Праця розвивалась у тому напрямі, щоб членство ОУН було добре вишколеним під оглядом ідеологічним і політичним і щоб могло добре заховуватися в умовах підпільної боротьби, себто - конспіруватися.

В Декалозі ОУН говориться - "Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за неї", що відноситься до самої боротьби. В наступних точках говориться, що "Ні проськи, ні грозби, ні тортури ані смерть не приневолять тебе зрадити тайну" і "Про справу не говори з ким можна, але з ким треба". Обидві ці точки відносяться до питань охорони Організації і членства перед ворогом.

В умовах підпільної боротьби ціла структура буває такою пристосована до потреб охорони Організації перед ворогом. Підложжям тої системи являється сітка звен, які в умовах строгої конспірації організуються із членів, які себе персонально не знають. Кожен із них користується у звені псевдонімом. Головна засада в цьому -- це те, аби один член не знав забагато інших членів, їх прізвищ, адрес та організаційних функцій. Коли член попаде в руки ворога й знайдеться під тортурами, то він не сміє заломитися, а коли ж і

заломитися, то щоб не набавив Організацію занадто великою шкодою і не втратив багато своїх друзів. Суворо додержана конспірація допомагає багато і тому членові, який попаде в руки ворога. Переконавшись, що він нічого не знає, або що знає дуже мало, в додатку без конкретних даних, слідство над ним буде коротше і меншою стане покарання.

Засади конспірації подають багато прикладів для ведення підпільної роботи з мінімальним ризиком для Організації, а чи її складових частин. Про ці засади ніколи не вільно забувати.

Якщо якась частина членів підпільної організації розвиває діяльність на прихильному чи нейтральному терені, а при цьому здержує живий контакт з головним кадром на Батьківщині, то ті члени, що перебувають поза межами Батьківщини зобов'язані придержуватися всіх засад конспірації. Бо часто буває так, що ворог, не маючи змоги продістатися в нутро підпільної організації у себе дома, шукає і знаходить дорогу до неї з інших місць. Великою наукою для нас є справа із архівом Сеника, який надістався у руки польської розвідки через прихильних чехів і допоміг польській поліції розкрити Краєвий Провід ОУН, заарештувати Голову КЕ ОУН на ЗУЗ, та опрацювати акт оскарження проти Бандери і Товаришів на Варшавський і Львівський процеси в 1935 і 1936 роках.

Нам приходить діяти поза межами України у вільному світі. Наша організаційна й політична діяльність не становить ніякої поважної загрози для західних держав, тому вони не забороняють нам діяти й не переслідують нас, хоча з певністю за нашою дією слідкують, а дані про людей, сітку, методи праці збирають. Перебуваючи на чужині довгими роками, ми відчужилися як від небезпек приналежності до підпільної організації так і від засад конспірації. Розвідні чинники країн нашого побуту не матимуть особливих труднощів у збиранні даних про нас і нашу роботу. Які можуть виринати із цього наслідки для цілої Організації?

Повторімо знову до справи із архівом Сеника. Польські еміграційні круги подали недавно, що первісно цим архівом Сеника зацікавилася чеська поліція і його сфотографувала. Не маючи в тому крузі людини, що знала б українську мову, вони сконтактували польського розвідника й через нього знайшли знавця української мови. Цей допоміг полякам сфотографувати архів. Все інше пішло гладше.

Британці, французи, німці, канадці, американці, австралійці та кож не мають подостатком знавців із української мови. Наші матеріали можуть перекладатися для них росіянами, поляками, жидами, а від них уже близька дорога до большевицької агентури і до Москви. Коли ми маємо живі контакти з клітинами ОУН в підбольшевицькому світі, то ніколи не відомо, чи якраз такою дорогою ворог не зможе знати й про це.

Правильне ведення організаційної праці, сильна увага до засад конспірації – це повсякденні передумови нашого життя і діяльності. Головну увагу треба звертати зокрема на такі справи:

- а/ не розконспіровувати ні перед своїми ані перед чужими організаційної сітки та обсади організаційних постів;
- б/ не розконспіровувати приналежних до організації людей та осередків скупчення нашої внутрішньої діяльності;
- в/ берегти архівні матеріали, зокрема списки, адреси, спеціальні інструкції;
- г/ у справах спеціальної ваги чи характеру не користуватися телефоном, а у виняткових випадках не користуватися поштою; зокрема не вживати телефону в усіх таких випадках,

які можуть скомпромісовувати обидвох чи одного із розмовників;

- г/ не говорити про організаційні справи у публичних місцях, в присутності неохоплених жінок, дорослих чи малолітніх дітей, а зокрема не обговорювати в такому чи в подібному колах справ, що заторкують інших членів чи провідних людей у загальному; не займатися організаційними справами в поїздах чи автобусах;
- д/ обсервувати громаду й перевіряти появу кожної нової людини в її рядах; не приймати на помешкання до громадських будинків неперевірених осіб навіть коли вони покликаються на когось. Якщо прийметься таких, то постаратися негайно їх перевірити. Проводити докладний реєстр таких мешканців, а від людей із закордону вимагати паспортів та вписувати до реєстру всі персональні дані і число паспорта;
- е/ не здружуватися з людьми, які кажуть, що працюють в поліції і виявляють велику прихильність до наших справ та хочуть про все знати; не слухати, коли така особа покликається на знаного провідного члена, або дає до зрозуміння, що вона має із ним якісь контакти, бо це все може бути лише для того, щоб позискати довіру і симпатії.

Вистерігатися зокрема людей язикатих. Не легковажити навіть найменшим проявом агентурної діяльності. Вистерігатися навіть і таких, що прокидаються умово хворими, але з'являються часто там, де ведеться якась акція і постійно після цього зникають.

Сьогоднішній світ дуже непевний. Ворожа рука пропихається у кожную закутину. Наша еміграція і наша сітка на закордонних теренах діє під пильним наглядом багатьох очей. Ми мусимо бути завжди реалістами!

-----:-----

КОЛИСЬ І СЬОГОДНІ!

Коли 20 чи 25 років тому в Україні розгарялась завзята боротьба ОУН і УПА, коли УПА зводила важкі бої з московськими найзниками, даремно було шукати на сторінках чужинецької преси відгуків про цю боротьбу. Тоді "залізна заслона" була щільно закритою. Лише час до часу очайдушні зв'язкові пробивалися на чужину та приносили зі собою звіти й матеріали про цю боротьбу. Але багато своїх і чужих цим звітам не вірили.

Сьогодні ситуація троха інакша. Зміна наступила різко в нашу користь. На роздоріжжях вільного світу видніють видання із словом "Україна". Майже кожного тижня на сторінках головної світової преси з'являються матеріали з тематикою про українську націю та її боротьбу за державність.

Що стало причиною такого майже наглого обороту справи? Відповідь є мабуть лише одна. Люди цінять і подивляють силу, доброю чи злою вона є. Таку то силу виявила ОУН та голошені нею ідеї, які знайшли пристрасних визнавців і носіїв між теперішнім поколінням нескореної України, яких виховувала московсько-більшевицька система, але не підкорила їх собі. Валентин Мороз висловлюється про це так: "Національне відродження – найглибший з усіх духовних процесів. Це явище багатопланове і багаточарове, воно може виявитися у тисячах форм. Ніхто не зможе всіх їх перерахувати і сплести настільки широкий невід, щоб охопити процес в усій його ширині. Наші /себто московські, – примітка наша/ греблі міцні і надійні,

але вони стоять на сухому. Весняні води прямо оминали їх і знайшли нові русла. Заші шлагбауми закриті. Але вони нікого не спинять, бо траси давно пролягли зброю від них. Національне відродження з процесом, що має практично необмежені ресурси, бо національно почуття живе в душі кожної людини, навіть тієї, яка, здавалося б, давно померла дуково. Це виявилось, скажімо, підчас дебатів у Спільні Письменників, коли проти виключення І. Дзюби голосували люди, від яких цього ніхто не сподівався".

Найвищість в Україні сильних процесів національного ставання на ідейній базі українського націоналізму, визвольна боротьба ОУН, тридцятилітня діяльність АБН, акції і маніфестації українців у вільному світі, в яких участь бере понад 100 тисяч українців, радикальні виступи молоді, - все це виявляє нескорену міць українського народу, що звертає на себе увагу зовнішнього світу. Це ще не так часто та широко, як ми собі бажаємо, але вже настільки видно аби питання майбутнього України стало світовою проблемою. В лютому 1978 року на сторінках "Таймсу" з'явився лист проф. Кранстона і десятима іншими викладачами Лондонської школи економіки, а місяць пізніше стаття Степана Константа і Джона Міллера про "Чорну спадщину Сталіна", в яких автори не лише беруть в оборону українських політичних в'язнів, але правильно схарактеризували систему, в якій живе український народ. Є багато більше статей і книжок, в яких розглядається питання Шкоди Європи, України й інших поневолених народів. Немаскуванням советського союзу поступає повільно, але певно.

У перних десятиліттях нашого побуту на цьому терені ми жили переважно цими фактами, що доходили до нас з поля боротьби, і на тому патріотизмі і вірі, що їх винесли з України. Але зараз тронка інший світ. Ми знайшлися на дуже цікавому етапі боротьби народу. В 60-тих і пізніших роках ми стали свідками сплетення в одну норовну цілість національних ідей ОУН з ідеями виросників советської системи, які перебрали естафету боротьби за УССД і несуть її нестримно до переду. Цей процес розгорнутий дуже широко. З'явилися цілі томи нової літератури, які відбивають це ідейне пов'язання з нашим Рухом, яке запевняє сому світле майбутнє.

Кожний член ОУН повинен бути свідомий того, що він належить до Організації, ідеї якої являються рушійною силою сучасної України. Що воно так є - досить порівняти наші становища зі становищами авторів західної літератури. Подекуди ситуація зараз така, що нам потрібно черпати більше з матеріалів з України, як подавати тамтуди. А це не лише на відтинку теоретичному, але і в ділянці того практичного ідеалізму, що його спостерігаємо в настанові і в поведінці Одержимих.

Ідучи ще глибше у суть справи, нам треба признатися, що знаходимося у великому боргу перед друзями в Україні. Вони, як бачимо, ростуть і розвиваються, а до нас закрадається нидіння. Вони ідуть свідомо і безстрашно на жертви, а ми усуваємося з поля бою.

Ми є у великому боргу перед народом. Цей борг зможемо сплатити жертвою у праці й могутнім здвигом всієї еміграції на оборону Нескорених, на оборону живих символів сучасної України, які сидять за ґратами в осківських тюрмах і концтаборів. Чи не є це сором для багатьох з поміж нас, коли проф. Кранстон та інші виступають відкрито в обороні українських політв'язнів, а член ОУН з великим трудом іде на маніфестацію, називаючи таку річ вигадкою теренового провідника чи референта юнацтва? Святослав Караванський в одній із своїх поезій за велику чи малу людину, але людину як таку уважав лише таких:

Коли ти можеш весь свій хист і волю
Принести в жертві справі без вагань
І без даремних нарікань на долю
Ступати далі по шляху змагань;

Коли ти змусиш нерви, серце, м'язи
Твоїй меті служити й скрізь
І не відступиш навіть в тому разі,
Коли вони благатимуть: "Спинись!"
Коли в юрбі ти зберігаєш гідність...

Коли за розум твій і непохитність
Тебе шанують друзі й вороги;
Коли ти вносиш в кожную мить минушу
Глибоку змістом мудрість життєву,
Тоді за всіх ти станеш, сину, дужчий,
І я тебе людиною назву.

Бо ніщо так не буде як живий приклад. Добрий приклад – це співзвучність між словами і ділами. Ця засада відноситься в однаковій мірі до кожної форми організованого життя, але найглибше воно відбивається на відтинку членства.

І це одна важлива справа на сьогодні. Наша народня приповідка каже, що "у хопту чи в лозину не вдаряють блискавиці й громи, але в сильну дубину". Коли біснுவаті вожді Кресля засипають нашу Організацію і її провідних людей своїми "блискавицями", то це доказ, що в ній і в нас є сила. Ворог правди про нас не скаже.

Поза кордонами України перебуває сьогодні дуже велике число українців. Помимо всіх заходів КГБ, московські кордони докруги СССР не такі щільні сьогодні, як це було переп минулою війною. Розпоряджаючи такою силою українства на чужині та посідаючи назагал вчасні інформації про події в Україні, ми можемо розвивати постійно такі акції, які не дозволять Москві повторити в Україні 1929-1933, і 1936-1938 роки. А це дуже важливе як з гуманітарного так і з нашого національного становища. Хай, отже, цей сьогоднішній день відповідає потребам теперішнього стану боротьби в Україні!

-----:-----

СИТУАЦІЯ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ І НАША ДІЯ

Коли пару місяців тому в "Українській Думці" появилася стаття про евентуальності захоплення у країні влади комуністами, деякі читачі дивились на неї як на жарт. Однак в міжчасі на сторінках поважної британської преси появилось уже багато серйозних праць, які висловлюють подібні припущення. В деяких місцях розглядається під цю пору в дуже поважному тоні створення відповідної парамілітарної сили, яка мала б за завдання охороняти суспільство у випадку серйозних заворушень.

Від багатьох років Велика Британія переживає глибокі кризи соціального, господарчо-економічного, а в парі із цим морального й політичного характеру. Для цього існує дуже багато об'єктивних причин. Великий вплив на розвиток кризової ситуації має також ситуація на міжнародному полі, зокрема на Близькому Сході, а останньо на Балканах.

Цю кризову ситуацію використовують ліві і скрайно ліві елементи, що закріпились у робітничих союзах і з тої сторони заатакували британську стабільність. Вони опанували також ключеві позиції у Британській Робітничій Партії, наставляючи її внутрішню політи-

ку на пилих радикального соціалізму з його апетитами на удержавлення засобів продукції та виключного керівництва цих союзів у господарчому й політичному житті країни, згідно з формулою марксизму.

Диспонуючи майже повною підтримкою робітництва у деяких галузях народного господарства, ці радикальні соціалісти і комуністи мають змогу вимушувати на урядові таку політику, яка провадить до поглиблення кризи господарства. Наслідки цього використовуються опісля для ще дальшого поширення впливів.

У зв'язку із цим досить складна ситуація заіснувала на відтинку відносин між головними політичними партіями. Зараз Велика Британія перебуває на передодні чергових парламентарних виборів, які будуть напевно завзяті.

Наша місцева українська громада не є дуже великою. Але помімо того в багатьох виборчих округах навіть це невелике число голосів з української сторони може мати рішучий вплив на те, котрий кандидат на посла пройде.

Яку лінію повинні заступати ми в цьому часі, кого можемо підтримувати, а кому опонувати, що висувати як передумову нашої підтримки парламентаристам?

Наші близькі британські дорадники вказують дуже сильно на потребу задержання повного неутралітету в цій міжпартійній боротьбі, що тут розгортається. В цьому вони мають деяку рацію. Ми як громада не можемо ангажуватися цілісно по стороні тої чи іншої партії чи групи й в'язати себе цілісно із одним чинником. Але кожний українець як індивід має, очевидно, право і змогу давати піддержку тому чинникові, який йому найближчий. Аспекти внутрішньої політики британців є важливі для нас також, бо вони заторкують безпосередньо кожну українську людину. Але для нас найважливішу роль відіграють аспекти зовнішньої політики, зокрема наставлення супроти Москви. Тому на це питання ми повинні звертати найпильнішу увагу.

Ми як громада, а чи заінтересовані одиниці, не можемо в ніякому разі піддержувати морально комуністів та скрайно лівих соціалістів, бо знаємо до чого вони довели в цілому ряді країн східної і центральної Європи та всюди там у світі, де вони прийшли до влади. Ми не можемо підтримувати також скрайно правих консерватистів, бо, власне, цей скрайний консерватизм являється часто причиною соціальних неспокоїв. Програма нашої Організації подасть кожному достатком даних на те, яку лінію ми можемо підтримувати.

Редакція "Бюлетеня" радо прийматиме думки та сугестії до тієї теми зі сторони членів, юнацтва і симпатиків. Активна участь в обговоренні цього питання дозволить нам виробити собі відповідну лінію. А до цього часу ми можемо запевняти свою особисту і громадну підтримку лише цим британським політичним кругам, які стоять твердо на позиціях свободи і демократизму в усіх площинах суспільного життя, які поборюють комунізм і насильство, і які визнають право кожному поневоленому народові на самостійність та є готові морально підтримати український нарід у його боротьбі проти імперіялізму Москви.

Оперишній передвиборчий час треба належно використати якраз у цьому напрямі, аби увійти в контакти з парламентаристами, подати їм інформації про положення в Україні й домагатися їхньої інтервенції у справах українського народу із чисто гуманних позицій.

ЦЬОГОРІЧНІ ТАБОРИ СУМ У В.БРИТАНІЇ

В 1974 році СУМ у Великій Британії провів чотири літні табори юнацтва, а саме: технічних, виховно-вишкільний, виховно-відпочинковий і мандрівний. Ці табори охопили понад 700 осіб юнацтва різного віку.

Як звичайно, всі чотири табори стояли на своєму високому рівні під оглядом організаційним і технічним. Хоч на цих таборах помітною була відсутність деякої частини старшого юнацтва, які знаходилися на провідних становищах минулих років під час таборування, то натомість обсерватор завважував багато нових прізвищ та осіб, що або увійшли у таборове життя в перше, або стали перенесені з когорт молодшого юнацтва до старших.

Поведінка й праця молоді на таборах у ділянці виховання, спорту й розваги проходили як звичайно із питомою молоді завіттю та серйозністю. Як попередньо, так і в цьому році молодь другого кома вписалась у наше життя кількома добрими виступами на зовнішній оборони українських політичних в'язнів. Цей кіш виділив дві п'ятиденні стійки голодуючих під московську амбасаду в Лондоні і взяв участь у маніфестаціях в Ноттінгхамі та в Дербі. Також в таборі велика частина виховно-вишкільної проблематики була присвячена Нескоренню і теперішній боротьбі українського народу за державність. Цей табір вислав спеціальні письма до британської преси та державних установ і вписався частими репортажними звідомленнями у локальному радіо. Ці звідомлення продовжувалися і в часі третього табору у програмах, що нараховували 25 і більше хвилин.

З цього всього треба зробити висновок, що між українською молоддю на цьому терені загальне зацікавлення до літніх таборів та СУМ-у не зменшується, а навпаки - навіть зростає. В часі таборування Тарасівка була місцем суботніх і недільних відвідувань багатьох тисяч українців, що також має позитивне значіння для місцевої громади, для старших і молоді.

Слабше натомість випад той бік на цьогорічних таборах, який припадає на старших. Найперше це зазначено на числі вишкільного персоналу, який був мінімальним у пропорції до запланованої програми та тематики. Мова йде тут про гостинних викладачів та відвідувачів від центральних громадських установ та людей, що посідають певні кваліфікації і досвід і можуть це передати молоді. Менше було також очей до праці на технічному полі, зокрема в кухні. Команди таборів дали собі з цими браками раду, але такі ситуації не є корисними в перспективі майбутнього. Крайова Управа СУМ-у мусить простудіювати дуже уважно цей аспект і поробити вчасні заходи. Нам видається, що коли ходить про старших осіб до технічних завдань і вишкільної програми, то підготовка мусить бути проведеною заздалегідь порядком індивідуального підбору кандидатів та зговорення.

У великій пригоді цьогорічним таборах стала ця концертна зала, яку КУ СУМ-у буде на Тарасівці. Як нам відомо у загальному, будова тої залі мала і ще має деякі труднощі. Над проектом будови залі велася в усіх зацікавлених місцях жвава дискусія. Не всі покликані та зацікавлені в будові залі були одної думки. Сам проєкт проходив певні стадії формування. Вкінці будову започатковано. Період дискусії та обговорень закінчився. Терен повинен тепер подати належну підтримку біналізації будови, не повертаючись до цього періоду, коли розвивалися дискусії. Вважаємо, що нікому із нас не потрібно гіперболізувати справу, говорити про "мекку" і тим подібне, а зайнятися справою так, як вона є. Потрібно залі, зала в будові,

треба підтримати розпочате діло, щоби будову гарно викінчити; а залю використати для підсилення виховної праці на відтинку молоді. Підтримку будові залі подавати щедро, але так, аби Фонд Оборони України та інші організаційні фонди могли реалізуватися також. Цей аспект був завжди належно наголошуваний речниками КУ СУМ-у і ми лише пригадуємо цю справу, висловлюючи рівночасно заклик до широкої підтримки розпочатому ділі - докінченні будови залі на Тарасівці.

-----:-----

ОСТОРОГА ПЕРЕД ДІЄЮ ВОРОГА

1/ На протязі минулих двох місяців московсько-большевицька агентура поширила при допомозі пошти на нашому терені дві листівки. Одна листівка спрямована проти осіб, що займають найвищі становища у нашій Організації, а друга проти Організації як такої, вживаючи ще раз відомої нам версії про справу Ярослава Добоша з Бельгії. Обидві ці листівки -- це продукт московської агентури, розсиланий її чинниками із БСА. Таких провокативних витівок буде напевно більше.

2/ Свого часу в терені появлялися реклямові листівки й заклики "Української культурної фундації", яку на нашому терені репрезентує поет С. Де, або О. Барчук, який є сином Івана Барчука, що повернув багато років тому до ССРСР.

Цей Іван Барчук називався в дійсності Іван Барда і був активним комуністом перед війною. В часі свого перебування у Великій Британії, він активізувався в кругах УНР. Люди із цих кругів є переконані, що він був большевицьким агентом.

Намні громадські установи не знають нічого конкретного про цю фундацію. В Лондоні поширена загально думка, що повиве названа фундація не має нічого спільного з українською культурою а загально-національному значенні, а тому загаль громадськості повинен би ставитись до таких і подібних високів одиниць із великим застереженням.

-----:-----

Від часу появи попереднього числа нашого "Бюлетеня" від нас відійшли у вічність члени ОУН, про яких посмертна згадка буде поміщена в черговому числі нашого Бюлетеня.

Це число Бюлетеня ми готовили з деяким поспіхом, а тому вибачаємось до різні недотягнення та евентуальні браки. Чергове число появиться під кінець біжучого року.

Взявши під увагу великий зріст поштових оплат, ми змушені перейти на пакункову форму розсилки Бюлетеня, аби заощадити на видатках. Від появи цього числа лише члени ТП і Обл. Провідники одержуватимуть Бюлетень прямо з канцелярії ТП, а всі члени ОБЛ. Проводів і станиці одержуватимуть почерез Станичних Провідників.

Це число Бюлетеня є подвійне. Його ціна - 15 пенів за примірник.

-----:-----
-----:-----
-----+-----